Debreczen, 1893. **XX. évfolyam 80. sz.** **Szerda, április 5.**

Előfizetési árak:
Egész évre 10 frt — kr.
Félévre . 5 „ — „
Negyedévre 2 „ 50 „
Egy hóra 1 „ — „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVŰPÁRT KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:
Széchényi-utcza 1762. sz.

Kiadóhivatal:
Széchényi-utcza 1761 sz.

Hirdetések a legmérsékeltebb árszámitás mellett vétetnek fel.

Közigazgatási előmunkálat.

Debreczen, április 1.

(—s.) A közigazgatás államositásának törvénybe iktatott elve, melyet az ellenzék obstrukczionális győzelmétől ittasan becsmérlő kicsinyléssel fogadott, már most is kezdi hatását éreztetni. A Wekerle-miniszterium teljes tudatában van annak, hogy a közigazgatási reformot olyan örökségképen vette át a Szapáry-kabinettől, melyért szavatolni tartozik a nemzetnek.

Ezt leginkább igazolja azon körülmény, hogy a belügyminiszteriumban komoly kodifikaczionális munkák folynak. Hieronymi Károly, kinek egyébiránt a reformmü felépitéséig is komoly törekvése a meglevő keretben is javitani a közigazgatást, a reformmunkálatok élére a községi reformot tette, azon véleményből kiindulva, hogy a közigazgatás legalsó fokának kell alapul szolgálni a további munkálatokra.

Községeinknek tulnyomó számában, t. i. a rendezett tanácscsal nem biró helységekben az egész közigazgatásnak ugy szólván lelke a községi jegyző, illetve sok esetben a több kisebb községre nézve közös körjegyző. S igy ismerve kis és nagy községeink viszonyait, egy pillanatig sem lehetünk kétségben az iránt, hogy a jegyzőnek kell az alkotandó uj közigazgatási szervezetben azon legalsó szervet képezni, melyen a közigazgatásnak egész sulya nyugszik. — Ezen fontos szerepnél fogva, melyet a jegyzőnek az uj szervezetben be kell töltenie, ideje korán kell gondoskodni a jegyzői kar képesitésének emeléséről, hogy az ugy már most is fontos, de a jövőben még nagyobb jelentőséggel biró hivatásának sikerrel megfelelhessen s ekkép az állami közigazgatás biztos alapjául szolgálhasson.

Gondoskodni kell tehát előbb ilyen megfelelő jegyzői karról, hogy meg legyen az anyag, melylyel az uj állásokat betölteni lehessen, mert bizony nagyon elhibázott dolog volna és az egész munkálatnak sikerét meghiusitaná a megforditott eljárás, ha előbb szerveznék az uj jegyzői, vagy akárminő néven nevezendő megfelelő állásokat s azután keresnék a szükséges egyéneket.

A jelzett helyes alapelv szolgál kiindulási pontjául azon törvényjavaslatnak, melyet Hieronymi Károly belügyminiszter legujabban kidolgoztatott a községi jegyzők képesitéséről és egyuttal az ország több városában felállitandó közigazgatási tanfolyamok szervezéséről.

A miniszter egy éves tanfolyamokat tervez, melyeknek legfőképen praktikus sikerét az által akarja biztositani, hogy a javaslat a tanfolyam hallgatóitól az érettségi vizsgálaton felül még egy évi közigazgatási gyakorlatot kiván meg.

Mi ezt az intézkedést igen helyesnek és czélra vezetőnek tartjuk, mert a fiatal ember az egyévi gyakorlat alatt annyi tapasztalatot szerezhet, hogy a tanfolyamot érdekkel és sikerrel hallgathatja,

S általában a legjobb reménységet füzzük a miniszter tervezetéhez, mely kiválóan a gyakorlati élet követelményeinek tesz eleget, mert gondoskodik arról, hogy elméletileg és gyakorlatilag egyaránt képzett gárda rekrutálódjék, kik mellett azonban természetesen a régi kipróbált jegyzői erők is alkalmazást nyernek. . .

Most már csak az kivánatos, hogy Hieronyminek ezen törvény tervezete részleteiben is mielőbb nyilvánosságra jusson és mielőbb törvényerőre emelkedjék, hogy az uj pályára ne csak olyan elemek lépjenek, melyek másutt boldogulni nem tudnak, hanem képzett tanult, ambicziózus tanulók is, mert hisz a jövőben a községi hivatal anyagi és erkölcsi tekintetben jelentékenyebb sulylyal fog birni, mint most.

— **Belföldi hirek.** (A budai honvédszobor és a nemzeti kaszinó.) A P. Ll. értesülése szerint báró Atzél Béla a Nemzeti Kaszinóban a budai honvédszoborra helyezendő koszorura 500 frtot gyüjtött. — (Ugron Gábor nyilatkozata.) Ugron Gábor kijelentette, hogy az egyházpolitikai kérdésekben elfoglalt álláspontját nem fogja megváltoztatni. Az ő politikai eljárására nézve sem kér tanácsot senkitől — még Kossuth Lajostól sem és ennélfogva jövőre is csak a maga meggyőződése szerint fog cselekedni. — (Kivándorlások Amerikába.) Tolnamegyében veszélyes arányokat kezd ölteni a kivándorlás. Pakson már negyven család áll utrakészen s még több készülődik követni ezeket. Györkön-

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Két szintársulat.

— Összehasonlitás. —

Április 5.

Emlitettük lapunk egyik legközelebbi számában, hogy Tiszay Dezső, a jelenlegi kassai szinigazgató Debreczen jövő szinidénye számára oly kitünő társulatot szervezett, a mely összehasonlithatlanul jobb a nálunk, a mult saison alatt müködött szintársulatnál s — a menynyiben most már láthatjuk — felülmulja Leszkay urnak uj társulatát. A kolozsvári nemzeti-szinházról nem beszélve, — jobb az összes vidéki társulatoknál.

Régi fővárosi krítikus és a vidéki szinészet alapos ismerője irja e párhuzamot, a melyben bátran meg lehet bizni.

Azért közöljük az összehasonlitást, hogy ellenkező hirecsteléseket ellensulyozva, bizalmat és kedvet öntsünk a közönségbe a jövő saison iránt, bebizonyitva egyuttal, hogy a publikum nem vesztett, de sőt inkább nyert.

Kezdjük a párhuzamot — ha már ez kerül legtöbbe — az operettel.

Operette-énekesnők.

Tiszainál állandóan müködik S. Vadnay Vilma, a ki legalább is egyrangu a Leszkaynál müködő R. Réthy Laurával. Miután azonban Rudnyánszky Gyuláné Réthy Laura őszig nem müködhetik, helyette ideiglenesen müködik, a mikor t. i. a népszinháznál elfoglalva nincsen V. Margó Czélia; szintén nem több S. Vadnay Vilmánál.

Leszkaynál a primadonna asszoluta mellett több énekesnő müködik, kik azonban — részint több rendbeli angyali tulajdonságuknál, mint müvészi rangjuknál fogva — egyszerüen szárnysegédekül tekintendők az elő énekesnő mellett, névszerint Barcs Aranka, Margó Zelma és Kézdi Julska. Az igaz, hogy szépek, (igen) szépek.

Tiszay Dezső azonban hozza magával, Vadnay Vilma mellé a kedves és szeretetre méltó T. Ellinger Ilonát, egy kiváló altista nőt Stoll Gizellát és Sugár Arankát, kinek jelentékeny coloraturája feltünést keltett és akikkel operát is lehet előadni.

Komikának Tiszaynál van Locsarekné, kit népszinházi vendégszereplésének alkalmával a fővárosi közönség oly kitüntetőn fogadott; a mint Blaha Lujza óta vidéken még senkit, Leszkaynál K. Árpássy Katicza, a ki szintén jó komika, a Locsarekné természetes komikumával, pezsgő kedélyével, genialitásával és ének-iskolájával azonban nem rendelkezik a vidéken senki.

Énekesek.

Bariton-énekes dolgában Leszkay van előnyben Hunyady Józseffel s az eteren nálunk régebben ösmert Csatár Győzővel. E szakot Tiszay Dezsőnek erősbbiteni kell, mert egyik baritonja, Rózsahegyi Kálmán a legtehetségesebb „naturbursch“ egyike, de ének hangja jelentéktelen. Igaz ugy, hogy Nagybecskereken e sorok irójának tanuskodása mellett két nap alatt tanulta be és sikerrel énekelte el a „Madarász“-t. Ebben hasznavehetőbb tag Szendrey Mihálynál, a ki azonban szintén jó „naturbursch“. A másik baritonista Ferenczy József.

Tenorista Tiszaynál Stoll Károly, Leszkaynál Rácz Gyula, szép hang mindkettő, Stollnak azonban játéka és megjelenése is több van.

Drámai szinésznők.

Tiszaynál hősnő Arday Ida, kinek fenomenális tehetségében már gyönyörködött a

ből már tavaly nagyon sok család költözött ki Amerikába; Német-Kécz, Kömlőd s még sok más község lakosainak nagy része is csak az alkalmat lesi, hogy vagyonkáját eladhassa és hátat forditson a hazának. — (M o z g o l ó d á s a k a t o n a i r a k t á r a k b a n.) Szigoru rendeleteket kaptak az illető katonai hatóságok különöse élelmiszerek előkészitésére s most mindazokban a városokban, hol nagyobb raktárak vannak, éjjel-nappal folyik a munka s egyes helyeken, mint például Temesvárott, hetekre való élelmiszer van összehalmozva.

— **Külföldi hirek**. (A f r a n c z i a k o r m á n y v á l s á g) Dupuy Charles lemondott a kabinet-alakitásról, mert Peytral nem akarta a pénzügyi tárczát elvállalni, ha Lockroy nem lép be mint kereskedelmi miniszter a kabinetbe. Dupuy azt tartja, hogy a kabinet Lockroy belépésével tulságosan radikális szinezetet nyerne. — (A z o l a s z k i r á l y e z ü s t l a k o d a l m a.) A czár az olasz királyi pár ezüst menyegzője alkalmával Wladimir nagyherczeg által lesz képviselve, ki neje kiséretében Rómába utazik. A belga király az ünnepélyhez rendkivüli küldöttséget küld. A montenegrói fejedelem Danilo trónörököst fogja az olasz királyi pár ezüstmenyegzőjére küldeni. — A p á p a é s a l e n g y e l e k.) A pápa minap a Czartoryski herczegi családot fogadta s ez alkalommal érdekes nyilatkozatokat tett a lengyelekről. Azt mondotta, hogy mindig gondol a lengyel nemzetre. „Tudják meg a lengyelek, mondta a pápa — hogy nem mulasztottam el semmi alkalmat, mikor érdekükben közbejárhattam, de egyszersmind lássák be, hogy az utamat álló nagy nehézségek miatt nem tehettem érettük semmit.“

Papirszeletek.

(Optikai csalódás. — Egy jellenet ismétlése. — Meliusz sirja. — Jókai ellen. — A jövő és a jelen. — A Mór. —

A róm. katholikus klerus viselkedése az egyházpolitikai kérdésekkel szemben tulajdonképen nem egyébb mint óriási — o p t i k a i c s a l ó d á s.

A főpapok ugyanis — a kik csak a messze távolban keresik a bonyodalom megoldását — a dolgokat nem normális s z e m ü v e g g e l, hanem p á p a s z e m e n k e r e s z t ü l szemlélik.

*

Edelsheim Gyulai báró s a nálunk is kellően ösmert Kozma Ferencz első találkozását beszélik el a lapok. A hevesvérü báró, akkor még fiatal ezredes, rárivallt a szembe kocsizó Kozmára. „Térj ki !“

Kozma nem tért ki s akkor lovagostorral rohant felé a báró. Mikor azonban meglátta ellenfelének nyugodt és szilárd magatartását, az ostor lehanyatlott kezében és — szalutált.

Ez a jelenet ismétlődött a — parlamentben. Ki ne olvasta volna az ellenzéki lapok fenekedéseit a z i g a z s á g ü g y m i n i s z t e r e l l e n ? Majd az igazságügyi budget vitája alatt akkor mutatják meg Szilágyinak, akkor következik csak a hadd el hadd !

— Térj ki ! üvöltöttek az ellenzéki ócskagebén lovagló talmi-Edels-heimok.

Miután pedig Szilágyi Dezső, a ki csak oly idomár a politikában, mint Kozma volt a lótenyésztés terén, nem tért ki, a felemelt ellenzéki öklök oda simultak a csörgősapka mellé és — s z a l u t á l t a k !

*

Jelmondat azoknak a kik a Melius sirját keresik :

Mutari **Melius** in consilio . . .

*

Nagyvárad, ez a gigerli a városok között, sokat szidja Debreczent, a melynek nyugodt reálitását nem képes átérteni. Debreczenben egyhangu lelkesedéssel választatott meg a város diszpolgárává a 90 éves Kossuth Lajos és a Csokonai kör kezdeményére meg fog választatni 50 éves irói jubileumának alkalmából Jókai Mór.

A gigerli város azonban elrémülve látja, hogy ott ellenzék alakul Jókai Mór ellen, mert nem választották volt meg Kossuth Lajost diszpolgárrá.

Azért, mert Kossuth, a politikus ellen sorakozott egy politikai párt, a peczeparti Páris egyet akar huzni azon, a mi pártkülönbség nélkül mindenkié : a m a g y a r s z e l l e m i m ü v e l t s é g s z á r n y a s p a r i p á j á n, mely Jókai Mórral a Magyar Géniusz dicsőségére emelkedett a föllegekig s száguldotta be a világot.

Oh, uraim ott a Sebes-Körös partján gondolják meg a dolgot ! Inkább ne kezdeményezzenek semmit minthogy csufot idézzenek elő — Apelles csizmadiái !

S u t o r, n e c u l t r a c r e p i d a s !

*

Egy Kossuth Lajost egy Jókai Mórt
Nélkülünk is hirdet majd a jövő ;
Ott méltóságot, itt szelid humort
Méltasson ma sok — előfizető !

*

Jókai Mór az a mór, a ki bőven megtette a kötelességét és mégse — mehet.

A mely város ínzultusra használná fel a jubiláris alkalmat, bizonyára nem érdemelné, hogy polgárai szellemi termékek felett döntő — esküdtszékkel birjanak.

G—ne.

Vegyes hirek.

* **A honvédszobor koszoruja**. A napi hirek között olvasható, hogy a vidéki honvéd egyletek felzudultak a budapesti központi honvédbizottságnak azon intézkedése ellen, hogy a hölgyek által tervezett megkoszoruzását a budavári honvédemléknek, az ünnepélyek sorozatából kitörölte. A tudósító bizonyosan olyanféle kis filigránmunka bronzkoszorura gondolt, a minőt gyöngéd honleányi kezek, selyempárnára téve, tesznek le a szobor talapzatára. A koszoru pedig, melyet Zala György készitett óriási nagy tömeg, mely a koszoru hegyétől a leomló szalag végéig négy métert tesz ki átmérőben s mely bronzba öntve ugyanannyi métermázsát fog nyomni. Hogy ezt hölgykezek tegyék le a szobor talapzatára, azt a honvédbizottság csakugyan meg nem engedheti. De nem is ugy lesz az, a hogy rendes észjárással képzeljük. Azt — ez alkalommal — Zala György maga, nagy technikai szakértelemmel fogja felrakni „daraboként“ a szobor alapzat szegletére a mi több napi munkába kerülend ; tehát jóval az ünnepély előtt. Maga a koszoru, egyike Zala György legsikerültebb remekmüveinek. Az egésznek az összeállitása, a babér és pálma mellett a beszélő virágok csupa szimbolikus növények ; rózsa, liliom, álomhozó mák, krizánntemun, harangvirág

debreczeni közönség s mellette C s e r n y Berta, végzett szinitanodai növendék, kinek tehetségét elsőrendü vidéki szinpadokon méltányolják, naiva B o g y ó Katicza, igen kedves és csinos szinésznő, soubrette K i s s Irén, szintén elsőrendü helyekről.

A Tiszai-féle szintársulatnál Arday Ida okkal több S z i l á g y i n é n á l, Cserny Berta egyenrangu A n g y a l Ilkával. B o g y ó Ilonka egyenrangu T á r n o k y Gizelával, A p o r k a i Eszti és E r d ő d i Irén egyszerüen csak kezdők, a kik a szinpadon még csak igérnek, de nem adnak. Azonban szépek, igen szépek.

Hős anyák dolgában két finom játéku, erőteljes tehetséggel rendelkező müvésznő áll szemben, mindketten a Prielle Kornélia kitünő iskolájából: L u b r i n c z Julia Tiszaynál, B á c s n é Leszkaynál. R ó n a s z é k y n é jó kómika, akár tréfás, akár — komoly szerepet játszik.

D r á m a i s z i n é s z e k.

A szembeállitott névsor mérlege egyenlően lebeg, imé ide igtatjuk :

T i s z a y n á l.	L e s z k a y n á l.
S á n d o r Emil — — —	B á c s Károly.
T i s z a y Dezső — — —	B a l a s s a Jenő.
K l e n o v i c s György —	T o m p a Kálmán.
T a p o l c z a y Dezső —	F e n y v e s s y Emil
H e v e s i Gábor — —	S z a k á c s Andor.

S á n d o r Emil és H e v e s i Gábor nagy gonddal alakitó régi jó oszlopai a vidék elsőrendü szintársulatainak, T i s z a y Dezső, igazgató, ki e mellett még a budapesti népszinház első gárdájából való, páratlan kómikai tehetség; T a p o l c z a y Dezső, ki Arad, Szeged és Pozsony közönségének kedvencze volt s a szini tanoda vizsgáján vitte el a pálmát ; K l e n o v i c s György, szinte végzett szini tanodai növendék impozáns megjelenése, gyönyörü organuma s meleg előadása képezik előnyét, megfogják magukat kedveltetni Debreczenben is.

Megemlitjük, hogy S z e b e n i b ő l, kinek tehetsége a Zilahy Gyuláéra emlékeztet, idővel jó bonvivante és „naturbursch“ fog válni.

K o m i k u s o k.

Itt a mérleg határozottan egyenlő sőt egyben s másban a Tiszay Dezső részére esik. Imé itt a párhuzam :

T i s z a y n á l.	L e s z k a y n á l.
T i s z a y Dezső —	R ó n a s z é k y Gusztáv.
A n d o r f f y Péter	N y i l a s s y Mátyás.
P ü s p ö k y Imre —	B a l a s s a Jenő.

Ráadásul még Tiszaynál egy burleszk-komikus : K r é m e r Jenő, társulati titkár, ki azonban több féle szakban játszik.

A karmesterek Tiszaynál D e l i n, szintén elsőrendü erő, Leszkaynál B a r n a Izsó zeneszerző.

Balettje most egyik direktornak sincs a kettő közül.

Szembe tehetjük még magokat a direktorokat, a miben meg éppen T i s z a y Dezső diadalmaskodik L e s z k a y Andor felett. Előnyei Tiszaynak mindenesetre, hogy nagyobb komikus mint Leszkay ; hogy továbbá régi praktikus igazgató, a ki érti a direktorkodás minden csinját-binját, ugy a müvészeti, mint az anyagi vezetés terén és (a miben meg éppen nem mulja felül egy vidéki direktor sem) különösen az, hogy az ő párja a páratlan E l l i n g e r Ilona, a vidék legsikkesebb, legelegánsabb primadonnája. Ime ; két d r á g a szinpadi szak, legalább az első komikusé és az egyik primadonnáé, a c s a l á d b ó l telik ki Tiszaynál. A müvezetést is maga tartja kézben.

Remélhető, hogy gondoskodni fog Tiszay a — g y e r m e k-s z e r e p k ö r kellő számu betöltéséről is.

lótusz, napvirág, a mik mind egy egy eszmét jelképeznek, — tömeges össz-állitásban, nagy dekorativ hatással tanuskodnak a müvész költői felfogásáról. A koszoruról lecsüngő szalag pedig, melynek egyik ága az utolsó lépcsőn visszahajlik, egyike a leggyönyörübb motivumoknak. Tehát csak nyugodjunk meg abban, hogy nem lesz a koszoru miatt semmi összeütközés honvédek és honleányok között.

* **Jókai Mór — és a nagykunok.** A „Nagykunság“ tegnapi számában dr. Simonyi Elek lendületes felhivást tett közzé, melyben a nagykun városok közönségét felkéri, hogy Jókai Mórt félszázados irói jubileuma alkalmával válaszszák meg Karcag, Kisujszállás, Kunhegyes, Turkeve, Madaras városok diszpolgárává. A koszorus iró iránti meleg ragaszkodásuk és szeretetüknek ez által a legszebb bizonyitékat adják a nagykunok. Ertesülésünk szerint a derék kun városok ez irányban már megtették a lépéseket. A legmagyarabb vidék — a legmagyarabb irót nemsokára mint diszpolgárát fogja tehát üdvözölni s mint halljuk „Nagykun városok alapitványa“ czimmel ez alkalomból irodalmi alapitványt is tesznek.

* **A jövő embere.** Emlitettük, hogy Carnot köztársasági elnök Charles Dupuy mostani vallás és közoktatásügyi minisztert bizta meg kabinet-alakitással. Dupuy a legkedveltebb egyének egyike a kamarában. Csak 41 éves és hozzá a legalacsonyabb néposztályból; a saját erejéből jutott fel gyorsan ily magas állásba. Atyja hivatalszolga, anyja pedig dohánytőzsdés volt. Dupuy maga középiskolai tanárnak képezte ki magát, azután tanár lett több vidéki gymnasiumnál. 1885 óta szülő városát La Puy-t képviseli a kamarában. Különösen iskolai javaslatoknál szokott felszólalni.

A debr. 1848|49. honvéd egylet tb. tagjai.

A debreczeni 1848/49-diki honvédegylet felsőbb jóváhagyást nyert alapszabályai alapján ujra szervezkedvén, tiszteletbeli taggá választott nehány, országos hirnévvel biró régi bajtársat. Ezek érdekes, szép levélben köszönték meg ezt a megtiszteltetést. — Alább közöljük Degré Alajos, Harkányi Frigyes és Krivácsy József köszönő leveleit:

Tisztelt Elnök ur, kedves bajtárs!

Mi nagyrészt már csak a visszaemlékezésben élünk, s ha ezek közepette valaki ránk gondol, felvillanyozza lelkünket.

Es önök rám gondoltak.

A megtiszteltetést, mely részükről engem ért, nemcsak mély há'ával vettem, de őszinte megindulással is, a minek háromszoros oka van:

Először, mert Debreczenért mindig rajongtam, s mint ottlétemkor is nyilvánitám ha Budapest az ország szive, Debreczen tagadhatlanul a főér, mely az igaz magyarvért a szivbe szolgáltatja.

Másodszor; mert Óbecse környékén a debreczeniekkel együtt táborozván, az ő társaságukban hallottam fejem felett zugni az első ágyugolyókat. Azért nekem a vitéz verespántlikások feledhetlenek.

Harmadszor, mert meggyőződésem, ha bár nagyon megöregedtünk is, szivünk még nem kérgesedett el.

Fogadja elnök bajtárs forró köszönetemet szives megemlékezéséért, s kérem őszinte hálámat az egylet t. tagjainak kifejezni.

Hazafiui üdvözlettel

hive

Degré Alajos.

*

Nagyságos elnök ur!

Vettem a debreczeni 1848—49-iki Honvédegylet f. é. február 5-én tartott közgyülésének jkönyvi kivonatát, melylyel vélem közölni méltóztatik, miszerint a t. egylet engem egyhangulag tiszteletbeli tagjául megválasztott.

Midőn ezen megtisztelő s csekély érdemeimet tulhaladó kitüntetésért hő köszönetet mondanék, van szerencsém kijelenteni, hogy azt örömmel elfogadom.

Mint bár szerény, de buzgó s magasztos teladatától áthatott munkása a honvédügynek, mindenkor tőlem telhetőleg oda hatottam, hogy felismertessék jelentősége, becse azon férfiaknak, kik ama nagy, de vészes napokban mellükkel védték a hon, a szabadság oltárát s vérüket egy szent eszméért ontva, a Magyar név régi, hagyományos dicskoszorájat uj s elenyészhetetlen fényre felélesztek. Boldogit azon gondolat, hogy karöltve müködhetem azon lelkes honfiakkal, kik agg és szegény sorsu hőseinket életük alkonyán a nyomortól megóvni törekesznek, közvetitve a hálatartozás lerovását, melyet minden hü polgára e hazának magáévá tenni tartozik.

I y tevékenység elismerésre nem számit s beéri a lelkiismeretesen teljesitett honfiui kötelesség tudatával; de bajtársaim rokonszenvének ezen ujabb jele igazán büszkévé tesz, s jól esik szivemnek, melynek mélyéből ismételve köszönetemet maradtam

Budapesten, 1893. márczius 29-én.

bajtársi üdvözlettel

Harkányi Frigyes.

*

Az 1848/9-iki honvéd egylet t. elnökségének

Debreczen.

Fogadják tisztelt bajtársaim a legnagyobb hála köszönetemet azon nagyrabecsült kitüntetésért, melyben részesültem az által, hogy engemet egyletük tiszteletbeli tagjának választani méltóztattak, és legyenek meggyőződve, hogy a honvéd bajtársainkon mint eddig ugy ezentul is a hol segiteni lehet a legnagyobb készséggel és odaadással a hol csak alkalmam nyilik azt teljesiteni fogom.

Sajnos, hogy a magyar kormány az 1848/9 honvédeket, — kiknek a mostani politikai állapotot köszönheti — sem erkölcsi elismerésben nem részesitette, sem anyagilag nem támogatja, és vérző szivvel kell tapasztalnunk, hogy a munkaképtelen és nyomorék bajtársaink kénytelenek koldulással tengetni a még hátra lévő életüket.

De azt is sajnálattal kell bevallani, hogy e tekintetben a honvédség annak az oka, mert azon összetartás, mely bennünket oly erőssé tett az 1848/9 csatákban — ma napság köztünk nem létezik, mi által képesek lennénk jobban és sikeresebben müködni a munkaképtelen bajtársaink irányában.

Hazafiui üdvözlettel

B.-Pest, 1893. mártius 30.

őszinte bajtársotok

Krivácsy József

tüzér-ezredes.

A „Debreczeni Ellenőr“ előfizetési ára:

Egy évre	10 frt	
½ „	5 „	
¼ „	2 „	50 kr.
Egy hóra	1 „	

Uj előfizetőknek kivánatra szivesen szolgálunk 14 napig mutatvány számokkal ingyen.

A „Debreczeni Ellenőr“

szerkesztősége és kiadóhivatala.

Helyi hirek

Tájékoztató.

A királyi táblán hivatalos órák a segéd és kezelő hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartatnak. — Az igtató, kiadó hivatal és az irattár a felekuek felvilágositásokat ád hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva pénteken délelőtt 11-től 12-ig.

Muzeum a kollégiumban nyitva van vasárnapokként, d. e. 10-től 12-ig.

A m. kir. meteorologiai intézet időjelzése a debreczeni távirda hivatalnál, április 5-én: változás nem várható.

Séta hangverseny a Margit fürdőben, minden vasárnap d. u. Rendezi a katonai zenekar.

April. 9. d. e 9 órakor a debr. ipar- és keresk. bank közgyülése a saját helyiségében.

April 22. és 23 Debreczeni tavaszi lóversenyek.

April. 23. A ker. betegs. pénztár vál. birósági megalakitása.

April. 24. Hittanhallgatók találkozása.

Május 6—14. Kereskedelmi akadémia növendékeinek tanulmány-utja

Junius 25 Az iparos-kör jubileuma.

— **Az épülő Debreczen.** A köz- és magán épitkezések a város minden részében serényen folynak, s gyorsan emelkednek ki a földből uj házak talai, és a mult év őszén megkezdett épületek közelednek a befejezéshez. Lázas munka folyik az épitési vállalatok irodáiban, ahol tervek születnek s a már kész terveket dolgozzák ki részletekben. A piacz utczai Simonffy ház udvarának halzug felőli részén egy emeletes ház épül; egy fiatal, törekvő részvénytársaság fog abban megtelepedni. E házat Tóth István, Varga Ferencz és Berger Jenő épitik. Ugyancsak e társas épitési vállalat irodájából vezetik az özv. Ranunkelné asszony piaczutczai és Schwarcz Vilmos n.-várad utczai két-két emeletes házának valamint a gyalogsági laktanya és a közvágóhid épitését. nem is szólva kissebb helybeli és vidéki vállalataikról A Gerster és Rössler épitészek irodájában is sok szép terv van kivitelre előkészités alatt. — Gerster és Rössler épitik a Fróhner szállodát, az iparegyesületi takarék és hitelintézet csapó-utczai házát, a r. kath. elemi fiuiskolát, Ők fogják épiteni Zádor Lajos Kossuth-utczai és Demetrovics Pál gőzmalmi molnárnak egy-egy emeletes házát, utóbbit Szt.-Anna és Kandia utczák sarkán franczia reneszánsz stilusban, — Vecsey Imre és Wagner György sestakerti nyaralóit svájczi modorban és az öreg Kádár István gazdálkodó nagy földszintes házát Mester-utcza 1244 sz. nagy telkére.

— A **debreczeni kereskedő ifjak** önképző egyesületének dalköre közelebb tartotta meg évi rendes közgyülését, a tagok nagy érdeklődése mellett. Az uj tisztikarba megválasztattak: elnökké: Leidenfrost Armin egyhangulag; ügyvezetővé Irsay Miklós egyhangulag, pénztárnokká Bory Lajos; jegyzővé Fekete L. János, gazdává Erdélyi István, karnagygyá Fenzel Rudolf, választmányi tagokká: Trocsányi Sándor, Boros Izidor, Raics Gyula, Mayering Gyula, Vértessy Kálmán, Erdélyi Ferencz, Kemény Géza, Oláh József, László Gyula, Lusztig Károly, Buch M. Gyula, Máyer János.

— **Adószedő pénztárnok választás.** A debreczeni ev. ref. egyház adószedő pénztárnoka Kerekes György 17 év óta lelkiösmeretesen viselt állásáról aggkorára hivatkozva lemondott. Lemondása elfogadtatott s Medve Kálmán inditványára, tekintve, hogy az egyház belhivatalnokai részére még mindig nincs nyugdij alap, részére kegydij-adás határoztatott el. Hogy ez a kegydij mennyi legyen és melyik pénztárból fizettessék Beke Mihály elnöklete alatt javaslattétel végett küldöttség bizatott meg, melynek tagjai Medve Kálmán, Jeney József, Bácsy László és Jeney Miklós. Ugyanezen küldöttség az adószedő pénztár megvizsgálásával, és az uj pénztárnok részére átadásával is megbizatott. Azon presbiterek, akik ezen állást elnyerni akarják, ez iránt jelentkezhetnek április 24-ig Simonffy Imre kir. tanácsos főgondnoknál.

— **Eljegyzés.** Krassai Kerpely Kálmán, a debreczeni gazdasági tanintézet tanára eljegyezte terpesdi Markovits Emmát, terpesdi Markovits Károly pankotai földbirtokos leányát. — Dr. Madzsár Károly a temesvári kir. törvényszék képzett ifju birája a napokban jegyezte el Ungei Gusztáv kir. táblai biró kedves leányát Irmát. Őszintén kivánunk szerencsét és sirig tartó boldogságot a két ifju szerető szivnek!

— **Katona öngyilkossági kisérlete.** Sinay Gyula tizedes a 39. gyalog-ezrednél, Sinay Sámuel közvetitő-intézet tulajdonos fia magát tegnap este 9½ órakor, a midőn éppen őrségi szolgálatot teljesitett, fegyverével agyon lőtte. A golyó a szív táján hatolt be s bár nem idézett elő közvetlenül halált, a szerencsétlent reménytelen állapotban szállitották a katonai kórházba. Sinay Gyula gyászos elhatározását szerencsétlen szerelem okozta.

— **Gyászjelentés.** Ifj. Lichtenstein József és neje Nilsen Emma, gyermekeikkel: Józsikával és Emmuskával együtt, megtört szivvel jelentik feledhetetlen kedves kis fiuknak és testvérnek Béluskának élte 10-dik hónapjában 1893. április 3-kán este, 4 napi sulyos szenvedés után történt gyászos elhunytát. A kedves kis halott tetemei folyó hó 5-én délután 4 órakor fognak az ágost. evang. hitvallás szertartása szerint Kádas-utcza 1831. számu lakásukról, a Kossuth (Czegléd) utczai temetőben örök nyugalomra letétetni. Debreczen 1893. április 4. Áldás és béke lengjen porai felett!

— **Nagy sörraktárt** állit fel Dréher sörgyáros Debreczenben. E czélból a miklós-utczai 1919. sz. telken amerikai rendszerben hatalmas jégpinczét, dugaszoló és töltő kamarákat épittet.

— **A faáru beszerzési szövetkezet** 50,000 frt alaptőkéjére javában folynak az aláirások. A szövetkezeti eszme életrevalósága mellett bizonyit, hogy az aláirók tulnyomólag a fogyasztó iparosok köréből kerülnek ki. A faanyagok már is érkeznek s tekintélyes raktári készlet van a Berger-féle gőzfürész telepen. E szövetkezet, mely közvetlen forrásból szerzi be anyagait, előreláthatólag fellenditő hatással lesz különösen az ács iparra, mert az épitőmesterek ezután nem lesznek arra szorulva, hogy Budapesten rendeljék meg a fedélszerkezeteket. A szövetkezet élén Röszler Richard áll.

— **Rab-kert.** Felhivjuk a közönség figyelmét, hogy a debr. kir. ügyészség fogházának felügyelőjénél Sáray Zsigmondnál mindenféle korai konyhai növényeket, saláta, retek stb. továbbá gyümölcsfákat (alma, körtve, baraczk, szilva stb) ugyszintén virágokat a legnagyobb választékban meglehet rendelni. Megrendelések a városházánál mindennap eszközölhetők.

— **Elhunyt esperes.** Az érmihályfalvai ev. ref. egyházmegyének sulyos gyásza van. Szőke János érmihályfalvai ev. ref. lelkész és esperes elhunyt. Az érdemes férfiu haláláról az egyházmegye a következő gyászjelentést adta ki:

„Az érmihályfalvai ev. ref. egyház, ennek nevében annak elöljárósága mély tájdalommal tudatja szeretett lelkipásztorának, a k. m. természet-tudományi társulat tagjának nagytiszteletü Szőke Jánosnak, az érmelléki ev. ref. egyházmegye 13 éven át esperesének, mihályfalvai lelkészségének 39-ik, életének 65-ik évében történt gyászos elhunytát. A megboldogult hült tetemei f. hó 5-én d. u 2 órakor fognak a mihályfalvai ev. ref. sirkertbe nyugalomra helyeztetni. Er-Mihályfalva, 1893. április 3-án. Béke legyen porai felett!“

— **Apróság Edelsheim Gyula báróról.** A lapok sok érdekes apróságot, adomát jegyeznek fel az elhunyt Edelsheim Gyulay báróról. Ilyen az itt következő is:

Egy mostanában sokat emlegetett főur, a ki mellesleg legyen mondva körmönfont lócsiszár, sokat szerette az elhunyt tábornokot boszantani. Lovakról lévén szó, a tábornok előhozakodott lótudományával, mire a főur szárazon azt jegyezte meg, hogy lehet valaki jeles lovaskatona, de azért a lovakhoz mit sem ért — Engem értesz tán? Kérdezte sértődve Edelsheim. Értsd a hogy akarod, volt a válasz.

Nemsokára rá a főur a debreczeni vásáron két paraszt csikót vásárolt, 50—50 frtjával; kiabrakoltatta, római módra megnyiratta őket nem sokára rá ott parádézott velük az Andrássy-uton. Edelsheim a nemzeti kaszinóban kevés vártatva elfogja a főurat s felhozza, hogy a két ponny mennyire megnyerte a telesége tetszését s hogy vajjon nem volnának-e eladók.

— **Drága lesz az katona uraméknak** — gunyolódott a megszólitott.

— Még is mire tartod?

— Két ezer frt az utolsó ára.

— Hallatlan sok.

— Mondtam, hogy szegény katonának nincs annyi pénze, hogy drága lovakat tartson. Nagy uraknak való passzió az — lovalta a feltüzelt katonát a mágnás.

Másnap reggel Edelsheim elküldte komornyikjával a 2000 frtot s a főur nagy nevetve beszélte el a kaszinóban, hogy ime beteljesült az az állitása, hogy lehet valaki jó lovaskatona, de rossz lókupecz. Ime ő két 50 frtos gebét adott el két ezer frtért Magyarország legelső lovaskatonájának.

— **Önérzet.** Egy 10—11 évesnek látszó kis fiu ödöngött tegnap este az utczákon le s fel. A rendőröknek feltünt a gyermek s kérdőre vonták mi járatban van, hol lakik? A kis fiu pityeregve mondá el, hogy őt Nagy Károlynak hivják, Kabára való s azért szökött el hazulról ezelőtt két nappal, mert az édes anyja azt mondta neki: elvitted a tojásokat a padlásról. Kitört ekkor belőle a keserves zokogás és fuldokolva mondja: pedig bizony isten hozzá sem nyultam, de nem is megyek addig haza, mig az édes anyám m g nem kér. A rendőrség megtette a lépéseket arra, hogy az anya és fiu kibéküljenek.

— **Letört bimbó.** Deutsch Jakab, a „Corsó“-kávéházban alkalmazott pinczér ma d. e. 10 órakor temette el ez évben már a harmadik kis gyermekét. Részvétünket fejezzük ki a mélyen sulytott szülőknek s aggódva várjuk mennyi áldozatot fog még követelni az ujra erősebben terjedő kanyaró és vörheny.

— **Esküvő.** E hó 29-dikén vezeti oltárhoz Szendrei Mihály szintársulatunk tehetséges tagja, Barts Arankát kedvelt szinésznőnket.

— **Kinevezés.** A debreczeni kir. törvényszék elnöke: a vezetése alatti kir. törvényszéknél alkalmazott Májba Sándor II. oszt. hivatalszolgát, I. oszt. hivatalszolgává léptette elő

— **Ismerkedési estély.** A Gönczy-egyesület helybeli és videki tagjai tegnap este sikerült ismerkedési estélyt tartottak a „Korona“ vendéglőben. Nő-tagok is szép számmal jelentek meg, igy érthető, hogy az ismerkedési estély tánczmulatsággal végződött. Sinka Sándor a debreczeni kör elnöke Eötvös K. Lajos kir tanfelügyelőt, Kovács Lajos egyleti elnök a tanitói kart köszöntötte fel. Felköszöntőket mondottak: Dóczy Gedeon, Sólyom Antal, dr. Szántó Sámuel, Kuti Zsigmond, Tóth László, Lippe József és többen. A rendezésért Sinka Sámuelt illeti az elösmerés.

— **Debreczen város erdészeti albizottsága** tegnap d. u. Nemes Kálmán elnöklete alatt ülést tartott, melyen felolvastatott a földmüvelésügyi miniszterhez fölterjesztésre elfogadtatott a kir. erdőfelügyelő évi jelentése Debreczen város szolgalommal terhelt és szolgalommentes erdőségeinek mult évi állapotáról. Ezt a jelentést ismertetni fogjuk.

— **Az országos prot. tanáregyesület** előkészitő bizottsága, helybeli és vidéki tanárok, holnap fogják az egyesület alapszabályainak tervezetét megállapitani és az alakulást előkésziteni. Az alakuló közgyülést is a nyáron Debreczenben tartják meg.

— **Tanszer kiállitás Debreczenben.** Debreczen legifiabb kultur egylete a Gönczy egyesület igazán nagy tevékenységet fejt ki czéljai megvalósitása érdekében. A központi bizottság tegnap tartott ülésében egy olyan nagyszabásu mozgalomnak a tervét vetette föl, amely hivatva van egyidőre az egész ország tanférfiainak és tanügy barátainak figyelmét és érdeklődését Debreczen felé irányitani. — Nevezetesen küldöttséget bizott meg azzal a feladattal, tanulmányozza és ez iránt javaslatot készitsen, mimódon volna lehetséges Debreczenben még ez év második felében aug. 18-tól szept. 3-ig országos tanszer kiállitás rendezhetni, amikor is szerencsésen lehetne alapját megvetni a tanszermuzeumnak, amelynek felállitása és gyarapitása egyik főczélját képezi a Gönczy egyesületnek. Ezen bizottság tagjai: Eötvös Károly Lajos kir. tanfelügyelő, Dóczy Gedeon, ref. felső leányiskolai igazgató, Sinka Sándor, Békessy László, dr. Szántó Sámuel tanárok, Fazekas Sándor főreáliskola igazgató, Kállay István gyakorló iskola vezető, Kuti Zsigmond tanitó. A kiállitás tartama alatt több kulturális intézetünk épületének felavatása, vagy alapkövének letétele s egyéb kulturális ünnepély tartatnék, a melyek nagy mértékben emelnék a tanszerkiállitás érdekességét és vonzó-erejét. Ez időre tüzetnék ki, megnyitása és (a mi fő) uj felszerelése a) az ev. ref. felsőbb leányiskolának (internatussal) b) az egyik hat osztályu ref. népiskolának c) a hat osztályu r. kath. elemi fiuiskolának. d) az állami főreáliskola palotájának, e) a kereskedelmi akadémia palotájának. Ekkor tartatnék meg a Debreczenben épitendő orsz. tanitói árvaház alap- vagy zárkő letétele, bemutattatnának az összes árvaházak. Ekkor állapittatnának meg a város által létesitendő szegény- és árvaház nagyszabásu tervei szakértők által. Ekkor tereltetnék biztos utra a ref. és izr. elemi iskolák számára tervbe vett számos épület tervezése és berendezési előmunkálata az ország legkiválóbb iskola épitkezéseinek és berendezéseinek bemutatásával. Ez időre tüzetnék ki a tanszermuzeum, a tanitók otthonának berendezése és ünnepélyes megnyitása. E tanszer kiállitás felölelné az összes iskola nemek taneszközeinek együttes kiállitását; s egyuttal arra is szolgálna, hogy az 1896-ik évi milleniumi kiállitást megelőzőleg az ujabb paedagógiai találmányok, kisérletek és kivitelek itt próbái tétetnének le. A tanszerkiállitásra igen alkalmas helyül kinálkozik a kereskedő társulatnak még föl nem szerelt, de ezen czélra épen azért fölötte alkalmas palotája. Ugyanakkor fog megalakulni Debreczenben az orsz. protestáns tanáregyesület is. A terv további fejlődését figyelemmel fogjuk kisérni. A tanitók „otthona“ és a tanszer muzeum helyisége tárgyában a kir. tanfelügyelő és dr. Szántó Sámuel kiküldetett, hogy a keresk. akadémia épületében megfelelő helyiséget béreljenek. Ugyanezen alkalommal a központi bizottság véglegesen megalakult s egyhangulag megválasztatott elnökké Eötvös Károly Lajos kir. tanfelügyelő, titkárrá Kuti Zsigmond.

— **Hazafi Verai a dutyiban.** Hazafi Verai János, a nemzet vándor dalnoka, a szabadságünnepen tanusitott magaviselete miatt, mint lázitó a vádlottak padjára került s a terhére rótt cselekedetek miatt 50 forint pénzbirságra, nem fizetés esetén pedig öt napi elzárásra itélték. A nemzet piczulakedvelő vándor dalnoka „azonban“ abban a krónikus bajban szenved, a mibe minden troubadour a világ teremtése óta, hogy t. i. nincs 50 forintja. Ezért Verai János mártiromságra adta magát s most üli le a reá szabott öt napi büntetést.

— **Elveszett az erdőn.** Hétfőn délután egy ezüst egyes fedelü remontoir óra 58666 számmal. A megtaláló a ker. akadémiában jutalomban részesül.

— **Találtatott.** Tegnap este a Kossuth utcza végén az uj templom körül egy zsák korpa találtatott. Tulajdonosa átveheti a II-ik ker. kapitányságnál.

— **Egy külön bejáratu,** csinosan butorozott hónapos szobát keres, április 15-ére, egy magányos ur. Ajánlatok e lap szerkesztőségébe intézendők.

— **Találtatott a nagyerdei sétatéren egy ezüst óra lánczczal. Az óra kellő igazolás mellett átvehető a nagyerdei fürdő mesternél.**

Törvényszéki csarnok.

I.

Megvesztegette a rendőrt!

Özv. Ladányi Jánosné kis nevelt fia a 10 éves Erdős Kálmán két döglött macskát ki dobott az utczára. Ezért Horváth Gábor közrendőr Ladányinét kérdőre vonta, mire ez a rendőrnek 10 frtot adott, hogy ne jelentse fel az esetet.

Megvesztegetés vétségében mondatván ki bünösnek, 5 frt. fő és 2 frt mellékbüntetésre itéltetett. Az itélet jogerős.

II.

Egy hajóban evezett Ladányinéval Szokol Juliánna, kinek udvarán a rendőr nagymennyiségü trágyát talált, s hogy fel ne jelentse, 20 frtot adott Horváth Gábor rendőrnek. Megvesztegetés miatt volt vádolva. Védő: Szilágyi Bálint ügyvéd 5 frt fő 2 frt mellék büntetéssel sujtatott. Az itélet jogerős.

III.

Pedig az övé volt . . .

Tóth Lászlónak, Birinyi kovácsmester majorosának, szerszáma és ruhája visszamaradt gazdájánál 2 frtban saját beleegyezésével. Ittasan érte ment s a szomszédból fejszét kérve, az ondódi tanya padlás ajtajának lakatját a majoros-né intése daczára leverte, a gazdáék honn nem léte alatt elhordta a szerszámokat s ruháit.

Birák: Mocsy József elnöklete alatt Rottler Béla s Konrád Samu törvsz. birák. Közvádló: Dr. Simonffy Béla vádat emelt ellene 330 §-ba ütköző magánlak sértés és 368 §-ba ütköző jogtalan elsajátitás miatt s ezért 3 havi fogházat, 10 frt pénzbüntetést kapott.

Távirat.

A székes főváros erkölcsei.

BUDAPEST. April. 5. (Érk. d. u. 4 ó.) Pikáns tárgyalás folyt ma d. e. a Budapest VIII. kerületi kapitányság előtt. — Fiatal 14—16 éves balett növendékek beösmerik, hogy D—i fogorvos Andrássy-uti lakásán magas rangu urakkal, képviselőkkel és egy miniszteri tanácsossal randez vous-jok volt. A fogorvos azzal védekezett, hogy humanitásból csak jót akart gyakoroloi a leányokkal, a kik igy pénzt szereztek. Az orvost elitélték 300 frtra; — miután pedig tartalékos hadnagy, jelentést tesznek az illetékes katonai hatóságnak. A leányokat egyenkint öt forint birságra itélték.

Legujabb.

(Délutáni posta.)

— Aprilis 5.

Lefoglalt bécsi lap.

A „Wiener Tagblatt“ tegnapi számát, mivel reprodukálta a „Pester Lloyd“-nak a király s Magyarország közötti neheztelésről szóló vezérczikkét s egy erről szóló budapesti táviratot is közölt, lefoglalták.

A bolgár fejedelem elösmertetése.

A bolgár fejedelem elösmertetése rövid időn várható. Don Carlos és Klementina herczegnő most ezen fáradoznak s a czár is hajlandó békülni.

Orosz készülődés.

A lengyel ujságoknak azt jelentik Rabozivillov-ból, hogy ujra nagyszámu csapatokat koncentrálnak az orosz határ mentén.

A franczia kormány alakulása.

A kabinet tegnap este végleg megalakult. Miniszterelnök és belügyminiszter: Dupuy; külügyminiszter: Develle; pénzügyminiszter: Peytral; igazságügyi miniszter: Guérin: közoktatásügyi miniszter: Poincaré; kereskedelmi miniszter: Terrier; hadügyminiszter: Loizillon; tengerészeti miniszter: Reunier; közmunkaügyi miniszter: Viette; földmivélési miniszter; Viger.

Közgazdaság.

* **Hajdnvármegye állategészségügye.** A Földmivelési Ertesitő márcz. 30-dikáról jelenti, hogy Hajduvármegye területén következő ragadós állati betegségek fordultak elő: lépfene B.-ujvároson, veszettség Hadházon, takonykór B.-Ujvároson, Sámsonban, száj- és körömfájás Szoboszlón, tenyész bénaság B.-Ujvároson, rühkór Szováton, sertésorbáncz Földesen. Debreczen határán takonykór, száj- és körömfájás, tenyészbénaság fordult elő.

—

A fecskefészekről.

(Levél a szerkesztőhöz.)

T. szerkesztő ur!

Miután az idén még nem jöttek meg a fecskék, nem találom feleslegesnek a gazdákat figyelmeztetni, hogy veressék le az összes fészkeket.

E gondolatra saját tapasztalásom vezetett.

Tavaszszal, mikor a fecske megjön, fáradt, bágyadt, kimerült a hosszu uttól. Félholtan ereszkedik le a háztetőre, csatornába, eresz alá s mindenhová, hol meghuzódhatik s megpihenhet.

Hagyjuk nyitva az ablakot, konyha és istállóajtót, (ide különösen szeretnek menekülni) a fecske szivesen keres menedéket az ember közelében. A levert fészek mindig hagy maga után némi nyomot s a fecske pihenés után, a régi helyre ismét megrakja pár nap alatt fészkét s bevonul uj hajlékába.

En rendesen október végén, vagy novemberben szoktam a fészkeket leveretni, mikor már biztos vagyok, hogy az utolsó fecske is melegebb hazába költözött.

A fecskefészek leveretése melett következő okok szólnak.

Először: mihelyt a fecskék elköltöznek, a kósza verebek azonnal elfoglalják fészküket s ha ez egyszer megtörtént, a fecske e helyre többé vissza nem tér.

Másodszor; a meleg puha fészek, kényelmes tanyát nyujt az egereknek is. Különösen vadszőlővel befutott verandák, terraszokon könnyü a fészekbe jutás, ellenben lehetetlenná válik az egér pusztitása.

Harmadszor: augusztusban sokszor hirtelen, egy csapással beálló zivataros hideg eső zés, gyakran nemcsak az egész második költést teszi tönkre, de az anya-párt is megöli. Az augusztusi viharok s napokig tartó hideg esőzések, szörnyü pusztitást szoktak a szegény fecskék közt véghezvinni.

Negyedszer: a megfagyott fecske fészekben visszamaradt s megfagyott, kiszáradt fecskehullák, tojások, felhalmozott guano, toll- széna szalma s egyéb szemét és trágyanemü, ocsmány férgeket tenyészt; de különösen a poloskát. Innen ered ama bal vélemény, hogy a fecske poloskát terjeszt. Pedig nem a fecske ennek oka, hanem a szenny, mely az elhanyagolt fészket ellepi. Ily fészket a fecske kerül, sőt még a háztáját is, ahol ily fészek létezik.

Mióta a fecske fészkét levertem, évről évre több a fészek házamon. 1891-ben már huszonegy fészekből röpködtek ki fejem fölött a kis fecskék. Házam tiszta, mentminden féregtől. Fecskéim egészségesek, szemlátomást gyarapodnak s mind felnőnek s a melyek ott keltek ki, jövő évben ott rakják meg fészküket. Egyedüli rémük az augusztusi hideg eső; de ez ellen nincs orvosság.

Hogy a fecske ellensége a méhnek, azt kétlem. Vadszőlővel sürün befutott verandámon virágzáskor hemzseg a méh és zsongásával elbóditja az embert, soha nem láttam, hogy csak egy méhet is elcsipett volna valamely fecske. Annál kedvesebb látvány, ha három — négy fecske, magasan a levegőben játszva, egy pilangót, vagy szitakötőt vesz üzőbe s a nyertes vig fricselés közt repül zsákmányával kicsinyeihez.

Egy régi könyvből olvastam, hogy kolera járványkor feltünően kevés a fecske s az is mind bágyadt és szomoru. Tavaly aránylag más évekhez képest, valóban kevesebb volt a a fecske, korán elköltözött, még kisasszony napja előtt, holott némely évben még október végén is lehet elkésett csapatokat észlelni. Annál több volt a légy. Még november közepén is ugy hemzsegett, mint nyár derekán.

A vihart is előre megjelzi a fecske. Ez roppant érdekes és figyelemreméltó, valamint tavaszkor az „istenhozott“, őszszel pedig „isten hozzád“, mikor elbucsuzik a fészektől, háztól, emberektől és a környéktől, hol költött. De erről máskor.

Litkay A.

—

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Gyenes és Balog gabona-bizományi czég jelentése.

Budapest, április 4.

Gabona-üzlet.

Buzában ma élénk vételkedv mutatkozott, a kinálat is kielégitő volt és igy a forgalmazott 50,000 mm. szilárd árakon kelt el.

	mm.	súly	ár
Tiszavidéki	100	80.—	8.05
	100	79.05	8.07½
	100	79.06	8.10
	100	78.02	7.95
	100	78.—	7.95
	100	77.08	7.87½
	1500	77.04	8.—
	100	76.—	7.75
	400	76.—	7.55
Pestmegyei	200	79.—	8.—
	100	78.—	8.—
	100	78.—	7.92½
	100	77.08	7.92½
	200	77.05	7.90
Fehérmegyei	500	75.—	7.55
Bácskai	3000	74.03	7.55
	3500	74.02	7.50
	1800	75.—	7.55
	2000	74.02	7.50
	1000	73.03	7.20
	3400	72.08	7.15
Becsei	3400	74.08	7.60
	2400	74.04	7.60
Becskereki	4600	75.06	7.60
Bánáti	1250	76.—	7.55
Tolnai	1500	74.03	7.35
Pancsovai	2000	75.02	7.50
Oláhországi	1300	75.04	6.65
Szerbiai	3000	74.90	6.15
	3900	74.—	6.15

Zab 600 mm. 5.80—90 minőség szerint.

Határidő üzlet: Lanyhán kezdődött, de később véleményvételekre, mert sokan rossz hireket hallanak a vetésekről, szilárd. Déli 12-kor zárunk:

		frt
Buza	márcz.—apr.	7.43—45
	máj.—jun.	7.35—36
	szept.—okt.	7.48—50
Tengeri	máj.—jun.	4.49—51
	jul.—aug.	4.67—69
Zab	márcz.—apr.	5.52—54
Káposztarepcze	aug.—szept.	12.⅛—12.⅜

Határidő-zárlatok 5 óra 4/IV. 1893.

		frt
Buza	márcz.—apr.	7.43—45
	máj.—jun.	7.35—36
	szept.—okt.	7.48—49
Tengeri	máj.—jun.	4.50—51
	jul.—aug.	4.68—69
	aug.—szept.	— — —
Zab	márcz.—apr.	5.52—54
	szept.—okt.	— — —
Káposztarepcze	aug.—szept.	12.20—30

Berlin ⅛—½ magasabb.

Értéktőzsde: Elénk forgalom mellett a két hitelrészv. szilárdan tartotta magát; osztr. államvasut rosz hirekre a couponokat illetőleg lanyhult és köttettek az Előtőzsdén Osztr. hitel 359—40.60, magy. hitel 418——, osztr. állam 311½:

11-kor zárunk osztr. hitel 359, magy. hitel 417, ex szelvény, osztr. államv. 310, déli vasut 117½, Rimamurányi 222.½, Salgó 685—690, Magyar korona 9540.

Tőzsdei árfolyam.

(A debreczeni „közgazdasági bank részvénytársaság“ közlése 1893. április 4-én.)

Államadósság:		
Magyar aranyjáradék 4% — — —	115.85	116.15
„ vasuti beruházási kötvény 4½%	122.75	123.75
„ koronajáradék 4% — — —	95.30	95.80
„ regále váltsági kötvény 4½%	101.80	102.50
Osztrák aranyjáradék 4% — — —	116.75	117.25
Egységes állam kötvény 4²/₁₀% — —	98.75	99.25
Tisza-szegedi 4%-os nyeremény-sorsjegy	—.—	—.—
Részvények:		
Magyar hitelbank részvény — — —	416.75	417.25
Osztrák hitelészvény — — — —	358.—	358.20
Magyar ipar- és kereskedelmi bank részv.	118.50	119.50
Sorsjegyek:		
Magyar jelzálogbank 4%-os sorsjegy	132.50	133.50
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os —	117.—	118.—
Magyar vöröskereszt sorsjegy — —	13.—	13.50
Osztrák „ „ „ — —	20.—	20.50
Olasz „ „ „ — —	14.—	14.50
Bazilika sorsjegy — — — — —	8.40	8.80
Jó-sziv „ — — — — —	3.20	3.50
Pénznemek:		
Cs. és kir. arany — — — — —	5.60	5.78
20 márkás arany — — — — —	11.88	11.92
20 frankos arany (Napoleon d'or) —	9.64	9.68
Sovereigns — — — — —	12.12	12.15

A GONOSZOK.

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti regénye. —

— Irta: **Sz Buday Etel** —

IX. Fejezet.

(Folytatás.) 33

— Igen sokat kérdezel egyszerre, de rendre válaszolok édesem.

Magyarország fővárosába Pestre szándékozom menni, ott akarok letelepülni mint orvos; már a magyar nyelvet is megtanultam félig meddig egy magyar embertől. Hisz tudod, nyelveket mily könnyen tanulok, igy tehát beszélek angolul, francziául, oroszul, olaszul, mert mind ezen tartományokban megfordultam a letelt tiz év alatt, és alkalmam volt nyelvöket megtanulni. De hogy miért jöttem vissza, talán azért, hogy téged lássalak, vagy hogy vissza vonja csendesen a bünöst tettének szinhelyére büne, de lehet azért is, hogy ahol utóbb voltam, kényelmetlenül éreztem ott magamat. Tehát mindezen valónak látszó feltevések közt tetszésedre válogathatsz, anélkül, hogy azért tudnod kellene a valót.

— Nem is akarom tudni — szabadkozott Fáni — bizonnyal jobb nem tudni a te dolgod felöl Marczel.

— No lásd Fánikám, mi kölcsönösen lehetünk gyöngéd elnézéssel egymás ügyei iránt, ugy-e szép dolog ez?

— Találkoztál-e valakivel midőn bejöttél, avagy látott-e valaki Marczel?

— Nem találkoztam senkivel, s azt hiszem nem is látott senki.

— Igy hát mint akadtál rám?

— Megérezte szerető szivem hogy itt vagy.

— Hadd a tréfát! beszélj komolyan, valóban hát hogy találtál rám?

Igen egyszerüen. Azt tudtam, mint házvezetőné bizony nem a salonokat foglalod el, igy helyesnek gondoltam a földszinten nézni utánad, s hogy helyesen jártam el, bizonyitja feltalálásod.

— Tudod mit Marczel, most már igyekezz ugy távozni, a mint bejutottál észrevétlenül, mert én tovább itt már véled nem lehetek, és nem akarom hogy a háznál megtudják, hogy valaki meglátogatott, mert engem nem szoktak látogatni, és csak magyarázatokra szolgáltatnak okot, mi mindkettőnkre jobb, ha elmarad. Ugy sem tudják, ha van-e testvérem.

— Helyeslem óhajtásod, el is távozom, és ha csak lehet észrevétlen, de csak azon feltét alatt, ha találkát igérsz, meg ha pénzt igyekszel szerezni.

— Pénzt nem tudom hogy honnét, miként szerzek; de a találkát most meg határozhatjuk.

— Ma péntek, tehát mához egy hétre várlak a „derék matróz“-hoz czimzett szállóban, mely a csatorna bal partján van.

De azután pénzt is hozz, hiszen elég egy hét ily ügyes nőnek mint te vagy, oly csekélység megszerzésére.

— Hogy tudok-e addig pénzt keritni, azt nem igérhetem; de hogy elmegyek az bizonyos, tehát délután négy órakor várj reám. Milyen név alatt tudakozhatom utánnad?

— Itthon csak családi nevemet használom, hiszen könnyen fölismerhet valaki és gyanussá tenne az idegen név.

— Isten véled Fáni! de mielőtt kilépnék nézz szét, ha bátran mehetek-e.

Fáni óvatos elővigyázat után szerencsésen kijuttatá érdemdus testvérét ő meg visszatérve a kis szobába, végleg kimerülve leroskadt egy székre, és átadá magát kétségbeejtő gondolatának.

Tehát birt Cookné egy oly öcscsel, ki még az ő rossz, — kemény szivén is tul tett, kitől testvér léttére is félt, borzadt. S mióta elárulta kegyetlen, vérengző hajlamát, egyre vér szagot vélt érezni közelében még távozása után is, mi elrémiti és azon elhatározásra készteti, hogy keservesen gyüjtött filléreit is átadja, és csak távozzon mentül előbb, hogy jó messzire legyen tőle drága fivére.

Azon keserves délután küzdelmei után, oly összetörten nézett ki Cookné, hogy Flemming megkérdezé az estelinél „beteg-e?“ Ő rá hagyta, hogy annál hamarább, feltünés nélkül visszavonulhasson szobájába, terveket szöni a veszély elháritására, mit fivérének jelenléte hozhat reá.

Tudta, ha Marczel nem távozik, ugy őt zavarba dönti és megsemmisiti tervét, mely már a végczélhoz oly szépen közelitett. Es akkor Isten hozzád szép álmok, hogy valaha még mint tisztességes urinő végezhesse életpályáját. Pedig minden törekvése csak oda irányult, megszerezni amivel soha sem birt, a tisztességet.

Fáni mint szerelem gyermek jött a világra, anyja a könnyelmü lányok sorába tartozott; de később mégis férjhez ment egy szoba pinczérhez és ettől származott fivére Marczel.

Midőn Fáni felnőtt, ugyan egy szállodában szolgált mostoha atyjával mint szobaláuy, innen veszi kezdetét már bukott élete.

Azután saját szárnyára ment, és fivére ügyes közremüködésével igen kalandos életet folytatott, mind az ideig, mig Marczel meg nem szökött Amerikába. Miután magára maradt, mint már özvegygyé lett asszony is azt folytatta, különböző helyzetekbe jutva. Hol palotában élt, hol padlásszobában, az élet árja által le s fel sodortatva. Midőn évei teltek s a hódolók száma kevesbült, áruba bocsátott szépsége ára is csökkent, ekkor megijedt az élettől, melynek árnyoldalai is kezdtek föltünni, és már többé nem volt oly könnyü megszerezni a gondtalan életet, s ezért elhatározta elvétetni magát egy tisztességes uri emberrel, ki mellett gondnélkül élhet majd, mint tisztelt, jó hirben álló asszony.

(Folyt. köv.)

Apró-cseprő.

Szerencsét kiván. Fontenelle jónak látta egy fiatal barátjának, a kinek meghalt a vén férje, üres gyászlevelet küldeni, fentartva magának a jogot e tiszta papirhasábok későbbi kitöltésére.

Három hónap mulva azt irta rá:

— Asszonyom fogadja szerencsekivánataimat . . ,

Az ilyesmi azonban rendszerint nem szokásos.

*

Vergődés.

Jön óra, mikor nem kell semmi más,
Csak bor, csak zaj, muzsika, tombolás;
Mámorba kergetem a lelkemet.
Hogy — elfeledjelek.

Máskor meg csend kell, — néma sivatag,
Vad erdők, egyedüllét, zárt falak
Nem akarok mást napon-éjen át
Mint — emlékezni rád.

Endrődi Sándor.

*

Ne legyetek fölöttébb igazak.

Pál apostol.

—

Az öngyilkosság az emberi nem meglopása.

Rousseau

Sajátságos özvegyi gyász. Ha a Caribba szigeten valamely nős ember meghalt, neje megássa neki a sirt, melybe a holttesten kivül fegyvereit és ékszereit is beleteszi. Aztán egy évig minden istenadta nap meglátogatja a sirt. Ekkor csontmaradványait kiássa, megmossa, megszáritja a napon és a második gyászévben a csomóba kötött csontokat párnaként használja. A harmadik gyászévben a csontokat felakasztják a sátorban annak jeléül, hogy az özvegy most már szabad s szive uj választottjáé lehet.

Meghaltak.

— Márcz. 26-tól Április 1-ig. —

I., Péterfia-Csapóutczai városrészen: Tóth Ferencz 64 é. ev. ref. agyszélhüdés. Rácz Gábor fia Mihály 9 é. ref. tüdőlob, Szombati János leánya ref. halvaszületett. Balogh Lajos fia Lajos 5 hónapos ref. tüdőlob. Szabó Bálint leánya ref. halva született. Gál Károly 40 é. ág ev. tüdőgümőkór. Tolvaj Ferencz leánya 4 é. ref. veleszül. gyengeség. Soós János 77 é. ref. hashártyalob, Zámbó Kálmán fia ref. halva született. Imre Eszter 24 é. ref. tüdőgümőkór. Nagy Sándor leánya Eszter 10 hónapos ref. tüdőlob. Kardos György fia Ferencz 4 hónapos ref. görcsök. Özv. Ács Istvánné Boros Sára 78 é. ref aggkór. Busi Mihály fia András 2 é. ref. kanyaró. Nagy Lajos 4 é. ref. torokgyik,

II. Hatvan-Piaczutczai városrészen: Nagy Gábor fia 3 napos ref. veleszül. gyengeség, özv. Balogh Mihályné 72 é. ref. szerviszivbaj. Major János leánya ref. halvaszületett, Jóga István fia Sándor 1 é. ref. görcsök. Mike Juliánna leánya Eszter 2 hónapos ref. görcsök. Koszorus Kálmán fia Béla 10 hónapos ref. görcsök. Albert Juliánna l. Juliánna 9 é. ref. tüdővész. Hatvani István l. Juliánna 6 hetes ref. veleszületett gyengeség. Tót Veron fia Mihály 7 hónapos r. kath. görcsök. Geréb János leánya Karolina 15 é. ref. tüdővész. Kiss András fia Sándor 4 hónapos ref. bélhurut.

III. Kossuth-Vargautczai városrészen: Végh József 72 é. ref. vizikór, Nagy István l. Eufrozina 1 é. ref. hörghurut, Günther Ferencz l. Margit 11 hónapos r. kath. tüdőlob, Vilmányi Györgyné Sarkadi Juliánna 43 é. ref. tüdőgümőkór, Vajda Imre fia r. kath. halva született, özv. Háló Istvánné Barabás Sára 71 é. ref. aggkór, Nagy Lajosné Madar Róza 24 é. ref. tüdőgümőkór, Iván Mihály leánya Erzsébet 2 hónapos ref. tüdőhurut, Balogh István fia Miklós 8 hónapos ref. tüdőhurut, Nagy József l. Eszter 10 hónapos ref. tüdőlob, Csanak József (Kossuth u. 152 sz.) 73 é. ref. álképlet, Erdei György l. Erzsébet 17 é. ref. hagymáz, Koczka János fia Imre 1 é. ref. veselob.

Idegenek névsora.

Bika szálloda. Szeremley és családja Böszörmény, Stein K. kereskedő Budapest, Hanzel kereskedelmi utazó Budapest, Drucker és fia kereskedő Budapest, Loky Mártonné Sz.-Gy.-Abrány, Lefkovics kereskedő Budapest, Maruch tanár Eger, Weiszburg kereskedő Budapest, Kovács tanár Budapest, Szentesy Lajos Szeged, Perczel Gyula birtokos Z.-Egerszeg, Klein Mór Budapest.

Angol királynő szálloda. Dr. Ernreich Zsigmond Karlsbád, Barabás Béla orsz. gy. képviselő Arad. Dr. Fischer Ignácz Nagy-Léta, Horváth Lajos Budapest, Baross Rezső Miskolcz, Weisz Ferencz birtokos Pozsony, Kanitcz Géza kereskedő Budapest, Glück Sámuel kereskedő Budapest, Komlóssy Adolf kereskedő Budapest, Kohn Armin kereskedő Budapest, Steidler Imre kereskedő Bécs, Kovács Lajos kereskedő Budapest, Somossy Arpád ügyvéd Léva, Kiss József Miskolcz, Felgelstak Samu kereskedő Bécs, Lőwi Miksa kereskedő Bécs, Dr. Novák Károly ügyvéd M.-Sziget, H.-Pollák kereskedő Budapest, J. Presser kereskedő Fiume.

Frohner szálloda. Fohn Ignátz magánzó Temesvár, Szilasy Gyula birtokos Budapest, Baum Ignácz borkereskedő Budapest, Rózsa W. F. utazó Budapest, Kohn Géza utazó Budapest, Behm Antal kantinos N.-Várad, Friedländer lókereskedő N.-Károly.

Debreczeni Városi szinház.

II. Idénybérlet 145. szám. Páratlan **VIII. Kis bérlet 5. sz.** Páratlan.

Ma szerdán 1893. április hó 5-én:

A varázs hegedü.

EZT KÖVETI:

ESŐ UTÁN.

VÉGÜL

A szerelmi varázsital

Vig operette.

Kiadó és laptulajdonos:
„Csokonai" nyomda és kiadó r.-t.
Felelős szerkesztő:
Vértesi Arnold.

Nyilt-tér.

Amerikai fogász — mint assistens segédkezésével kapocs-lemez nélküli **műfogak** és rugany nélküli fémlemezü **fogsorok**. Tartós czement-, ezüst- és **aranyplombok.**

Operatiók teljes érzéstelenités mellett

Univ. med. **Dr. Tihanyi Sámuel**

fogorvosi műterme

Debreczen. N.-Várad-utcza 2084. sz. I. e.

Vese, húgyhólyag, húgydara és **köszvénybántalmak** ellen, továbbá a **légző** és **emésztési** szervek **hurutos** bántalmainál, orvosi tekintélyek által a

Lithion-forrás

Salvator

sikerrel rendelve lesz.

Húgyhajtó hatású!

Kellemes izü! Könnyen emészthető!

Kapható ásványvizkereskedésekben és gyógyszertárakban.

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

Dr. Kellner Elek

speczialista

gyomor- és bélbetegségekben.

Rendel: d. e. 8—9, d. u. 2—4 óráig.

Lakik:

Széchenyi-utcza 1772.

Pollák Samu

aszfalt és cement ipar vállalata

a magyar aszfalt részvény-társaság képviselője

DEBRECZEN.

Elvállal jótállás és legjutányosabb árak mellett:

nedves lakások pinczehelyisègek gyökeres szárazzá tételét

uj épitkezéseknél az alapfalaknak aszfaltréteggeli bevonását. — Továbbá: **kapubejáratok,** folyosók, terasseok stb.-nek a legjobb minőségü természetes aszfalttal való burkolását. Allandóan készit cement és mozaik lapokat,

cs. és kir, szab. hornyolt czement fedél lapokat,

különféle szin és nagyságban. — Ajánlkozik szökőkutak, csatornázások, gépalapozások és más betonirozások, valamint granit-terazzo készitésére. — Raktáron tart: tüzmentes aszfalt tetőpép, aszfalt elszigetelő-lemez, szines aszfalt máz, Carbolineum és Mikotonatout (gomba irtásra)

portland és román cementet.

Elfogad megrendeléseket: aszfalt tetőpép és facement-befedések, Mettlachi lapok, diszes falburkolatok (Stucko-Lustro és Stuk marmor), és **cs. és kir. szab. saját módszerü aszfalt parquette-ára,** valamint minden e szakba tartozó munkálatokra. — Költségvetés ingyen és bérmentve.

Müszaki üzletvezető Debreczenben:

Gärtner Demeter ur Kádas-utcza 1879. szám.

Ipartelep: **Homokkert 258.**

Érdemérem:	cs 1873.	Budapest, 1885.	Eszék. 1889.	Zágráb 1891.	M.-Palánkán	London 1878
	Nagy diszokl.		Diszoklevél.	Nagy diszokl.	1877. aranyér.	Diszoklevél.

Csik József

cász. és kir, kizárólag szabadalm.

első szerèmi portland-cement- és vízhatlan mészgyár

BECSINBAN

Központi iroda és raktár: BUDAPESTEN, V. Rudolf rakpart 8.

ajánlja a t. épitész és épitőmester urak, épitkezési vallalatok, földbirtokok községi és egyházi előjáróságok, valamint a n. é. épitő-közönség kényelmére

Debreczenben **Szabó Zsigmond** füszerkereskedő urnál raktárt tartok, hol saját gyártmányu

Portland-cement és vízhatlan mèsz

folytonosan legjobb és egyenlő jó minőségben kapható. — Árjegyzékek s magyarázat kivánatra készséggel megküldetik.

Páris, 1867.	Kecskemét, 1872.	Ujvidék, 1875.	Szeged, 1878.	Trieszt, 1883
Bronz érem.	Ezüst érem.	Arany érem.	Érdem-érem.	Arany érem

A magyar általános kőszénbánya-részv.-társulat

Budapest, V., bálvány-utcza 8.

ajánlja a t. cz. gőzmalmoknak, szeszgyáraknak és egyéb iparvállalatoknak valamint cséplögép-tulajdonosoknak kitünő minőségü

akna, koczka és darabos szenét

czenter és királdi bányáiból

legjutányosabb áron, egész kocsirakományokban, minden állomásra szállitva.

Med. universal.

Dr. Guttmann Ede

Budapesti és Ischli fogorvos

Debreczenben állandóan letelepedett.

Ajánlja magát a t. cz. közönségnek,

száj és fogbetegségek

gyógykezelésére

arany és másnemü tömetek és mindennemü müfogak készitésére. Operátiok kivánatra narkozissal is eszközöltetnek. Lakik főpiacz 1899. sz. a. I. emelet (Hungária kávéház mellett.)

Rendel: 9-től 1-ig. 3-tól 5-ig.

Az első

alföldi cognacgyár

részvénytársaság

KECSKEMÉTEN,

ajánlja kü önlegességét

baraczk cognacját,

mely vetekedik izben és jóságban bármely franczia gyártmánynyal.

Kapható:

RADETZKY JÓZSEF és STEIER L. SÁMUEL uraknál.

Vezérügynökség Debreczenben:

Lusztig Dezső urnál.

A világ legjobb fénymáza!

FERNOLENDT

fènymàz.

Bécs

gyár alapittatott **1835!**

Ezen fénymáz, vitriol **nélkül** gyorsan a legszebb mély **feketeszinü fényt** adja és a **bőrt tartóssá** teszi.

Mindenütt raktáron!

Értesités! A n. é. közönség saját **érdekében** kéretik csakis **Fernoendt fénymázt** venni és csak azon dobozokat elfogadni, melyek

St. Fernolendt

névaláirásommal vannak ellátva, mivel temérdek értéktelen utánzat van forgalomban, melynek vignétája az én vignétámhoz hasonóan vannak nyomva, hogy igy a közönség ttévutra vezessék

---

Eladò sima szöllö vesszök

Legnemesebb csemegefaj **Pasatutti** (Chasselas musque blanc) ropogós **Muskotály** vegyesen. — **Borfaj bakar** és más nemesebb fajok vegyesen kaphatók és megrendelhetők. Vidékre hatósági engedély mellett küldhető.

Ormós Gábor

Debreczen,

Bathyányi utcza 2555.

Szölő vessző.

Összel metszett peronospora mentes u. m.

chasselás, rouge, chassel blase

vegyes csemege,

Muskat lunel 15 frt. Oporto, nagy burgundi, furmint, Izabella, fehérgohér, pirosbakar 7 frt 50 kr.-ért 1000 darabonként kapható.

Bián (Pest megye).

Meisels Lajos

gyógyszerésznél.

Elismert legtisztább alkalikus

KRONDORFI SAVANYÚVIZ

Asztali- és

gyógy-viz

orvosi tekintélyek tapasztalata szerint kiváló gyógyhatással bir köhögés és rekedtségnél, tüdő-, gyomor- és hólyaghurutnál

Borral vegyitve felséges ital.

Kapható Debreczenben: Csanak József, Geréby Fülöp, Rickl József Zelmos stb. füszerkereskedőknél. **Magyarországi főraktár:** Bauer Lajos és Testvére Budapest, Arany János-utcza 9. sz.

Csak **akkor valódi**, ha a háromszögü palaczk az itt levő szalaggal (vörös és fekete nyomás sárga papiron) van elzárva.

Eddig fölülmulhatatlan!

Maager Vilmos-féle

valódi, tisztitott

DORSCH

MÁJOLAJ

Maager Vilmostól

BÉCSBEN.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott és **könnyü emészthetőségénél** fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltetik mindama esetnél, melyeknél az orvos az **egész testi szervezet, különösen a mell és tüdő erősitését, a test sulyának gyarapodását, a nedvek javitását, valamint általában a vér tisztitását el akarja érni.** — **Egy üveg ára 1 forint** és kapható a gyári raktárban **Bécsben III/3. ker., Heumarkt 3.** valamint **az osztr. magyar monarchia legtöbb gyógyszertárában.**

DEBRECZENBEN: Mihálovits István, dr. Rothschnek Emil, Tóth Béla gyógyszerész uraknál és Rickl József Zelmos, Geréby Fülöp kereskedésében. Főraktár és főelárusitás az osztrák-magyar monarchia részére: **MAAGER VILMOS** Bécs. III/3, Heumarkt 3.

„Csokonai“ nyomda és kiadó r.-t nyomása. 1893